

PRENUMERATA WYNOŚI:

w Kaliszu miesięcznie 70.000 Mk
Z odnośnikiem do domu 90.000 Mk
Na prowincji z przesyłką
pocztową . . . . . 90.000 Mk.
Zagranicą . . . . . 180.000 Mk.
Cena pojed. egzemplarza 3.000 Mk.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
str. 1. 2. 3. mk. 4.000.
Nekrologi 4.000 mk. zwyczajnie 2.000 mk

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI:
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9—12 od 2—6 po poł.

№ 227 (7562)

Niedziela, dnia 7 Października 1923 r

Rok XXXI

Kino

MIRAZ

Od dnia 5 października
egzotyczno-historyczny dramat
w 6-ciu aktach p. t.

Początek seansów w dni po-
wszednie o godz. 6-ej, ostatni
o godz. 9 m. 15, w soboty i
święta o g. 4, ost. o g. 9 m. 15.

KOBIETA, KTÓRA BOGÓW ZAPOMNIAŁA

W rolach głównych: urocza GERALDINA FARRAR

Przed wielu set laty na lądzie Meksykańskim pojawiała się wyprawa Europejczyków, których zadaniem było ujarz-
mienie tubylców. Dowódca wyprawy człowiek był czczony przez tubylców europejskich, przezwani Aztekami, przez wie-
le lat oczekiwali powrotu Białego Boga czczonego przez ich przodków. Wyświetloną kartką w historii Meksyku było za-
gadnienie: dlaczego Aztekowie, będąc potomkami cywilizowanych ludów wprowadzili barbarzyński zwyczaj religijny skła-
dania bogom ofiar ludzkich. Król Azteków, strzegąc swych nieprzebranych skarbów, zamknął się w swoim pałacu, który
otoczył wielotysięczną strażą wojowników. Leż wojenna wyprawa Korteza dzięki użyciu po raz pierwszy w historii broni
palnej, położyła kres panowaniu Montezumy i zawiadnęła całem jego państwem. Dalszy ciąg na ekranie.

W następnym programie ujrzemy w naszym Kino-Teatrze najpotężniejsze arcydzieło filmowe, erotyczny dram. 7 w akt.

p.t. **GŁOS ULICY** Dramat z tajemnic bulwarów paryskich. **Paola Negri.** 1976
W roli głównej znakomita nasza rodaczka

Kino-Teatr Stylowy

wyświetla w sobotę 6 po raz
ostatni

CZŁOWIEK NIEWIDZIALNY

z niedzielą 7 począwszy obraz
p. t.

NAD PRZEPAŚCIĄ

czyli ZA KULISAMI KABARETU czyli

Sensacyjny dramat w 6-ciu aktach, rozgrywający się w kabarecie, gdzie władza blichtr i szych, gdzie szuka rozrywki
ten i ów, gdzie spotykają się szumowiny wielkomijskie wraz z rodową arystokracją. Dalsze akcje rozgrywają się w sa-
Osoby. . . . . . lonach lorda, w różnych kryjówkach i spelunkach wielkomijskich. **Osoby:**

Lord Sohn Sventrop, kapitalista i właściciel dóbr.

Phil, jego przyjaciel, zawzięty sportowiec.

Dorota, jego siostra

Pat Handson, właściciel i dyrektor kabaretu.

Mimi, młode dziewczę, teroryzow. przez Handsona.

Frank, który kocha się w Mimi.

Stary Geremiasz, zbieracz niedopalków

Olga i Mercedes, artystki kabaretowe.

Lady Kent, dama z towarzystwa.

Munro, bokser.

Początek I seansu o godz. 6 ost. o godz. 8, w niedzielę i święta o godz. 4 po południu. Po ukończonych seansach kine-
matograficznych od godz. 10 wiecz. **TEATR „VARIETE“.** Bilety z przedstawień kinemat. dla teatru Variete nie ważne.

ZAWIADOMIENIE.

„Spółdzielnia Budowlana” p. n. S-ka Stolarska w Kaliszu Górna 4, zawiadamia Sz.
Klijentele, że p. A. Tomaszewski od dn. 23 sierpnia 1923 roku przestał być Kierownikiem
Spółki i od dnia 26 września 1923 r. w Spółce nie pracuje, i za wszelkie zawarte z nim
transakcje Spółka nie odpowiada. Na kierownika został powołany p. F. Grzelakowski,
który jest upoważniony do zawierania wszelkich spraw, związanych z wyżej wymienioną
Spółką.

Kalisz, dnia 4/X 1923 roku.

1971

Rada Nadzorcza.

VICHY

Vichy Celestins—podagra, choroba cukrowa,
artretyzm.

Vichy-Hopital choroby żołądka

Vichy Grande-Grille cierpienia wątroby

Pastyłki Vichy-Etat ułatwiają trawienie

Tabletki Vichy-Etat do wytwarzania wody
alkalicznej otrzymane ze źródeł rządowych francus-
kich.

Skład apteczny **P. MOSSAKOWSKIEGO**
1972 Wrocławska 35.

Pracownia krawatów

przyjmuje obstalunki z własnego lub powierzono-
nego materiału oraz przerabia.

J. PRZYBYLSKA, ul. Marjańska 1
1913. wejście poprzeczno-Warszawskiej.

Dentysta

Wolpe-Lampert

przyjmuje od 10 do 7 wiecz.

Stary Rynek № 17. I piętro. 1639

1476

Doktor

S. WAŁCHOWICZOWA

Aleja Józefiny № 13, front, II piętro.

**Choroby wewnętrzne, dziecięce
i kobiece.**

ANALIZY moczu, kału, płwocin, soku
żołądkowego i krwi (na **syfilis** i inne.)

Przyjmuje od 9—11 i od 4—7 po poł.

TELEGRAMY.

Chadecja radzi.

POZNAN, 6.10. W ubiegłą niedzielę odbył
się w Poznaniu zjazd wielkopolskich chrześcijań-
skich demokratów, na który przybyli między
innymi minister pracy Smólski, prezes klubu
parlamentarnego Ch. D. Chaciński i kilkunastu
posłów do sejmu. P. Chaciński wygłosił referat
polityczny, a minister podał plan, który w dzie-
dzinie ustawodawstwa społecznego pragnie w
myśl wskazań katolickiej socjologii zrealizować.
Referent zapowiedział wydanie ustawy o ubez-
pieczeniu od nieszczęśliwych wypadków, o pracy
kobiet i młodocianych, o inwalidach i sierotach
wojennych.

Po wyborach do Rady wojewódzkiej z 6 o-
kręgów zarządu i po przeprowadzonej dyskusji
przyjęto następujące rezolucje:

1) Zjazd protestuje przeciw zarządzeniom,
zmiernym do skrepowania swobodnej dzia-
łalności Kościoła;

2) stwierdza obowiązek państwa zwrócenia
Kościołowi dóbr skonfiskowanych przez rządy
zaborcze i protestuje przeciw parcelacji dóbr du-
chowych bez porozumienia się z ich właścicie-
lem Kościołem;

3) wypowiada się przeciw stosowaniu ro-
formy rolnej do dóbr kościelnych;

4) żąda, aby reformę rolną stosowano, po-
kąd się stosunki w Polsce nie zmienią, w taki
sposób, aby robotnik żaden nie stracił pracy,
a finanse Polski nie dzonały pogorszenia;

5) rozpatrzywszy cały szereg dowodów nie-
lojalności N. D. w stosunku do Chrześcijańskiej
Demokracji zakłada ostry protest przeciw mie-
szaniu się N. D. do wewnętrznych spraw naszego
ruchu;

6) oceniając nad wyraz trudne położenie
ekonomiczne warstw robotniczych i urzędniczych
wzywa klub posełski sejmu i senatu Ch. D., aby
w kierunku poprawy bytu materialnego robot-
ników i urzędników poczynił niezwłocznie ener-
giczne kroki u rządu.

Posiedzenie Rady Ministrów.

WARSZAWA, 6.10. (Pat). Rada Ministrów na posiedzeniu w dniu 4 bm. przedyskutowała 12 projektów ustaw skarbowych, wniesionych do Sejmu przez rząd poprzedni. Ponadto uchwalono projekt noweli do ustawy z dnia 15 lipca 1920 r. o zmianie cen za dostarczanie energii elektrycznej, przenoszący uprawnienia przemysłu i handlu w myśl ustawy z dnia 15 lipca 1920 roku na ministerstwo robót publicznych, wniosek ministra kolei żelaznych w przedmiocie wynagrodzenia godzinowego druzyn parowozowych i druzyn konduktorskich, wniosek ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego w przedmiocie zatwierdzenia fundacji im. rektora Heljodora Święcickiego w Poznaniu, projekt ustawy w sprawie pomocy państwowej na odbudowę budynków, zniszczonych wskutek działań wojennych, statut organiczny min. kolei żelaznych i regulamin dyrekcji kolei państwowych projekt ustawy w przedmiocie eksmisji dzierżawców gruntów, zajętych pod budynki, położone w obrębie miast itd. na obszarze ziemi wileńskiej i województw wschodnich; projekt ustawy w sprawie rozciągnięcia na województwo śląskie ustawy, dotyczącej państwowej służby cywilnej.

Trąba powietrzna nad Anglią.

LONDYN, 6.10. (Pat). W ciągu nocy wczesnej szalała nad Anglią niezwykle gwałtowna burza. Przeciętna szybkość trąby powietrznej obliczono na 82 mile na godzinę. Liczne okręty doznały znacznych uszkodzeń. Parowiec „Engadine”, kursujący między Anglią i portami Francji półn., usiłował wpłynąć do portów Calais lub Boulogne, jednakże wobec burzliwego w tym miejscu kanału zmuszony był schronić się w okolicach Sandgate. Parowiec opuścił o świcie swe czasowe schronisko i skierował się ku Dover. Jednakże wysokie fale nie pozwoliły mu

wpłynąć do portu i odrzuciły okręt do Folkestone. Z powodu burzy komunikacja okrętowa w kanale La Manche była przez cały dzień zawieszona. To samo miało miejsce z komunikacją powietrzną. W dniu dzisiejszym nie odleciał ani do Francji ani z Francji żaden aeroplan.

Z powodu szalejącej burzy nie przybył na konferencję imperium premier australijski Bruce. Okręt, na którym znajduje się delegat Australji, schronił się u brzegów francuskich.

Andy przesunęły się.

WARSZAWA 6.10. Z Nowego Jorku donoszą, że prof. amerykański Billies, który powrócił z podróży naukowej w południowej Ameryce, ogłosił rezultaty swoich studjów, w których stwierdza, że olbrzymie pasmo gór Andów w ciągu stulecia przesunęło się o 2 metry w kierunku zachodnim, a góry Kalifornijskie, przesunęły się nieco na północ.

Uwięzienie dyr. fabryki przez robotników.

ŁÓDŹ, 6.10. W fabryce Gampego i Albrechta (Pańska 129) robotnicy uwięzili w kantorze dyrektora tejże fabryki Adolfa Daubego. Robotnicy posunęli się do powyższego, wskutek nieprzychylenia się zarządu fabryki do żądań wystawionych z ich strony o wydanie im węgla i tonażu w celu zaopatrzenia się na zimę.

Dopiero późnym wieczorem po zawezwaniu przez zarząd policji, tej udało się uwięzionego dyrektora uwolnić.

Skon wice-dyrektora P. K. K. P.

WARSZAWA, 6.10. Zmarł Tadeusz Radziszewski, wicedyrektor Centrali P.K.K.P. Zmarły był bratem znanego ekonomisty Henryka Radziszewskiego.

Pożar Żytomierza.

LWÓW, 6.10. Lwowska „Gazeta Codzienna” donosi z nad granicy: W nocy z 26 na 27 września wybuchł z niewiadomej przyczyny olbrzymi pożar w Żytomierzu, na południowym jego przedmieściu. Pożar wkrótce zniszczył 40 domów (przeważnie żydowskich); wszelka akcja ratunkowa była niemożliwa i bezskuteczna. Wskutek wybuchu amunicji ukrytej w jednym z domów, straciło życie 15 ludzi, a około 20 zostało ranionych. Bolszewicy szerzą wieści, że pożar ten podłożyli kontrrewolucjoniści. Powodu pożaru dotąd nie udało się ustalić.

Chadecja przeciw Z. L. N.

WARSZAWA 6.10. Organ chreścijańskiej demokracji „Dziennik Bydgoski” podaje pod datą 2 bm. sprawozdanie ze zjazdu chreśc. demokracji województwa poznańskiego. Na zjeź-

dzie tym stwierdzono, że ZLN. jest nieojojalny wobec chadecji. „Dziennik Poznański” zaś (organ umiarkowanych sfer ziemskich, zbliżonych do N. D.) pisząc w artykule z dnia 3 bm. o przegranej w Genewie zauważa, że ludzi mniej zdolnych można należy zastąpić bardziej zdolnymi, którzyby się lepiej wywiązywali ze swoich zadań. Przegrana w Genewie powinna, zdaniem dziennika przyspieszyć ostateczną w tym względzie decyzję. „Gazeta Powszechna”, organ chadecji w Poznaniu, pisze, że osoba ministrów zagranicznych dojrzała w zupełności do złożenia swej teki w ręce bardziej wykwalifikowane, które na szczęście posiadamy.

Prawa absolwentów gimnazjalnych w służbie wojskowej.

WARSZAWA, 6.10 (Tel. wł). Na wczorajszym posiedzeniu sejmowej komisji wojskowej przy rozważaniu ustawy o powszechnej służbie wojskowej przyjęto rozdział 7 ustawy w tej redakcji, że przyznano absolwentom szkół średnich i zawodowych termin służby w wojsku z poboru 18 i pół miesięcy, z tem, że osoby, które skończyły szkołę średnią z zadawalniącym wynikiem, będą odbywały służbę wojskową od 15 czerwca do 1 października roku następnego, następnie po przerwie od 1 lipca do 1 października. Po odbyciu służby i ukończeniu w tym czasie szkoły podchorążych rezerwy, oraz zdaniu egzaminu, absolwenci otrzymują prawo do stopnia oficera rezerwy.

Czy Stresemann się utrzyma.

BERLIN, 6. (Pat). Jak wynika z wstępnego artykułu dzisiejszego „Vorwärtsu”, frakcja socjal demokracjonalna będzie głosowała przeciw udzieleniu wotum zaufania nowemu gabinetowi Stresemanna. Takie same stanowisko względem gabinetu zajmie jak się zdaje i niemiecka partja narodowa.

BERLIN 6. (Pat). „Lokal Anzeiger” donosi, że frakcja parlamentarna niemiecko narodowa zakomunikiowała wczoraj wieczorem frakcji parlamentarnej niemieckiej partji ludowej, że gabinetowi Stresemanna od mawia zaufania, ponieważ nie daje on żadnych gwarancji, że socjal demokracji zostaną usunięci, także i z rządu pruskiego.

Reakcja niemiecka szykuje przewrót!

WIEDŃ, 6. (Pat). „Neue Freie Presse” donosi z Berlina, że władze radykalno prawicowe ujawniają skłonność wyzyskania sytuacji dla dokonania przewrotu. Przed kilku dniami agitatorzy prawicowi usiłowali przygotować grunt w Reichswehrze i podburzali żołnierzy. W kołach parlamentarnych sądzą jednak, że usiłowania nie będą miały powodzenia. Przy pominięciu, że nowy rząd Stresemanna jakkolwiek nie będzie miał nazwy dyktatorskiej, to przynajmniej w dziedzinie gospodarczej, postępować będzie w sposób dyktatorski.

Po przyjęciu ustawy o specjalnych pełnomocnikach dla kanclerza, posiedzenia Reichstagu mają być odroczone na czas dłuższy.

Praca nad Ruhrą.

DUSSELDORF, 6. (Pat). Warsztaty kolejowe zostały zajęte przez władze okupacyjne bez wypadków. Robotnicy zgodzili się pracować pod zarządkiem francuskim.

Dyrektorowie kopalni Manewr i Luthringen podjęli z władzami okupacyjnymi rokowania w sprawie podjęcia pracy, zapewniając, że wyładowanie nagromadzonych zapasów może się odbywać bez przeszkód.

Urzednicy pocztowi, telegraficzni i telefoniczni w Bochum, porozumiewają się z władzami w sprawie podjęcia służby.

Proklamowanie republiki nadreńskiej odłożone.

HAGA, 6. (Pat). Korespondent dziennika „Telegraph” donosi w Düsseldorfie, że szef separatystów nadreńskich Matthes, oświadczył w wywiadzie iż o ogłoszenie republiki nadreńskiej nastąpi jesienią. W razie potrzeby drogą rewolucji Republika zdaniem Matthesa liczyć będzie około 15 milionów mieszcz.

Turcy na starych śmieciach.

OKNSTANTYNOPOL, 6. (Pat). Ewakuacja wojsk sojusznicznych została ukończona. Zgromadzenie narodowe prowadzić będzie dalej obrady w stolicy. — Cenzura prasy została zniesiona.

Dolar w Łodzi 900,000 mk.

ŁÓDŹ 6. W Łodzi w obrotach prywatnych, płacono za dolara 900, 5a przejściowo nawet 950 tys. mk.

Czarna giełda w Warszawie.

WARSZAWA, 6. Zbrodniarze walutowi zacierają ręce z radości, ciesząc się djabelsko, że dolar dziś wieczorem ujdzie do milionów marek. Przed południem wiwindowali go na 825,000, funty angielskie na 3,900,000, franki szwajcarskie 93,000, fr. francuskie 42,000, belgijskie 38000, marki niemieckie 0,0014, korony czeskie 22,000, austriackie 7.

Nowy plan reformy rolnej. przedstawiony Sejmowi.

Kierownik nowo stworzonego ministerstwa reform rolnych p. Osiecki, rozstał posłom i senatorom projekt reformy rolnej, ułożony na podstawie paktu, zawartego pomiędzy stronnictwami większości, celem wspólnego objęcia rządów. Projekt ten, ogłoszony w jednym z organów obecnej większości, ma następujące brzmienie:

Artykuł I mówi, że na parcelację i osadnictwo, wykonywane pod kontrolą lub przez organy ministra reform rolnych, przeznaczają się użytki rolne z majątków ziemskich:

A) które są własnością skarbu państwa, lub b. rosyjskiego banku włościańskiego, b. banku szlacheckiego i b. pruskiej komisji kolonizacyjnej, oraz nierozparcelowane majątki ziemskie, przejęte z mocy ustawy z dnia 17-go grudnia 1920 roku;

B) majątków ziemskich t. zw. martwej ręki (duchownych, biskupich, kapitulnych, klasztornych, plebańskich, kościółów i gmin wyznaniowych), z wyłączeniem tych części nieruchomości, które bezpośrednio służą do wykonywania obrzędów religijnych. W związku z tem obowiązek uposażenia duchowieństwa w granicach ekwiwalentu za przejęte przez państwo dobra będzie przez państwo zagwarantowane w układzie ze Stolicą Apostolską, względnie z właścicielami władzami kościelnymi innych wyznań;

C) majątków ziemskich innych instytucji publicznych, a w szczególności fundacji pod zarządem państwa, bądź pod innym zarządem się znajdujących, przy zabezpieczeniu celu fundacji, a to bez względu na postanowienia zapisu fundacyjnego;

D) majątków ziemskich, stanowiących własność prywatną, z uwzględnieniem zasad, wskazanych w art. 2:

a) parcelowanych bez ustawowo wymaganych zezwoleń lub niezgodnie z ich treścią;

b) tych, których właściciele sprzedali dobrowolnie ziemię na cele osadnictwa, przeprowadzonego przez b. państwa zaborcze w celach wrogich dla narodowości polskiej;

c) tych, których właściciele ziemi, ich spadkodawcy lub darodawcy nabyli te majątki ziemskie pod warunkiem i zastrzeżeniami b. państw zaborczych, zabezpieczających działalność polityczną, wymierzoną przeciwko narodowości polskiej;

d) źle gospodarowanych;

e) określone w art. 3 nadwyżki wszystkich innych majątków ziemskich, nie wyłączając ordynacji i majątków ziemskich, związanych węzłem substytucji powierniczej, lub innymi ograniczeniami własności.

Minister reform rolnych ma prawo nabywać majątki ziemskie lub ich części, dobrowolnie oferowane przez właścicieli na cele parcelacji i osadnictwa, wykonywać prawo pierwokupu przewidziane przez właściwe ustawy, oraz przyjmować darowizny.

(Powyższe postanowienia nie odbiegają za sadniczo od postanowień ustawy z 15 lipca 1920 r., jedynie trochę inaczej oznaczają kategorie ziem, które mają ulegać w całości przymusowemu wykupowi).

Art. II mówi, że majątki wymienione pod d) w art. I ulegają przymusowemu wykupowi w całości po wyłączeniu obszarów zostających pod kulturą leśną klub pod wodami racjonalnie użytkowanymi, oraz z wyłączeniem żywego i martwego inwentarza. O wdrożeniu przymusowej sprzedaży zawiadomi sąd zarówno właściciela, jak i okr. Urząd ziemski. Jeśli jednak na 14 dni przed terminem licytacji O. U. Z. zawiadomi o wdrożeniu postępowania o wykupie (dobrowolnym), to następuje wstrzymanie przymusowej sprzedaży majątku.

Art. III. 1) Z ogólnego obszaru majątków ziemskich, będących własnością jednej osoby prawnej lub fizycznej, względnie współwłasnością kilku osób (określonych w ustępie E. art. I), ulegają przymusowemu wykupowi na cele parcelacji i osadnictwa nadwyżki gruntów (z uwzględnieniem przepisów, zawartych w art. 4) przewyższające w województwach białostockim, kieleckim, krakowskim, lubelskim, łódzkim i warszawskim 180 ha, zaś na pozostałym obszarze Rzeczypospolitej od 100 do 400 ha.

2) Niepodlegający w myśl powyższego przepisu przymusowemu wykupowi obszar:

A) zwiększa się niezależnie od tego, w jakim województwie się znajduje, w tych majątkach ziemskich które:

a) posiadały przed dniem 1 lipca 1923 roku w odbudowie gorzelnie, krochmalnie lub płat-

karnie — do czterokrotnego obszaru jaki był zajęty pod plantację ziemniaków na potrzeby pomienionych zakładów w roku 1922, lub 1921, lub 1914, zależnie od wyboru właściciela, przy czym obszar ten winien być przez niego wiarygodnie udowodniony. Jednak cały obszar na podstawie tego i innych przepisów nie może łącznie przewyższać 560 ha, wyjętych z pod parcelacji;

b) prowadziły przed dniem 1 stycznia 1922 roku i prowadzą intensywne produkcje buraków cukrowych dla cukrowni — do sześciokrotnego obszaru, jaki był zajęty pod plantację buraków w roku 1922, lub 1921, lub 1914. (Cały obszar wyjęty z pod parcelacji nie może przewyższać 1120 ha).

B) Niezależnie od stanu uprzemysłowienia, oraz od tego, w jakim województwie znajduje się dany majątek ziemski, zmniejsza się do:

a) 30 ha w majątkach ziemskich, położonych poza obrybem miast i ośrodków przemysłowo-fabrycznych, znajdujących się jednak w sferze oddziaływania ich interesów mieszkaniowych;

b) 60 ha w majątkach ziemskich, położonych w okręgach przemysłowo-fabrycznych i pod miejskich.

3) Niepodlegający przymusowemu wykupowi w województwach pomorskim, poznańskim, stanisławowskim, tarnopolskim, lwowskim, nowogrodzkim, poleskim, wołyńskim i w okręgu administracyjnym wileńskim, obszar może być określony przez ministra reform rolnych w rozmiarze ponad 100 ha do 400 ha w zależności od zasług państwowych, szczególnie zaś wojennych ich właścicieli, zaś w województwach poleskim, nowogrodzkim, wołyńskim i w okręgu administracyjnym wileńskim winien być określony w rozmiarze 400 ha w tych majątkach ziemskich, których właściciele lub ich bezpośredni wstępni, jako zawodowi rolnicy, osobiście gospodarowali na obszarze Rzeczypospolitej polskiej w ciągu ostatnich lat co najmniej 80-ciu.

Niepodlegający przymusowemu wykupowi obszar 180 ha w województwach: białostockim, kieleckim, krakowskim, łódzkim, lubelskim, warszawskim zwiększa się na przeciąg lat 10 od wejścia w życie niniejszej ustawy o 160 ha. Gdyby pod koniec okresu 10-letniego po wyzerpaniu wszelkich kategorii gruntów okazało się, że wskutek powyższego przepisu osiągnięcie kontyngentu, przewidzianego w art. 6 — będzie nie możliwe, to Rada ministrów na wniosek ministra reform rolnych może postanowić odpowiednią redukcję powyższych norm.

4) O ile zwolniony od przymusowego wykupu (buraki cukrowe) obszar nie dobiega 1120 ha, zaś dany majątek posiada gorzelnie, krochmalnie lub płatkarnie, to minister reform rolnych może zwolnić od przymusowego wykupu obszar do łącznej wielkości 1120 ha.

5) Sferę interesów mieszkaniowych miast i ośrodków przemysłowo-fabrycznych, oraz okręgi przemysłowo-fabryczne i podmiejskie określa na zasadzie uchwał odnośnych związków samorządowych, gmin miejskich lub wiejskich minister reform rolnych w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych i robót publicznych, względnie z min. przemysłu.

W wojew. wewnętrznych na podstawie powyższych przepisów obszar wolny od przymusowego wykupu zasadniczo wynosić będzie w ciągu 10 lat 340 ha, a w razie prowadzenia intensywnego przemysłu 560 lub 1120 ha. Jak z powyższego widać, niektóre postanowienia nie są dość jasno sprecyzowane — a inne mogą łatwo wytworzyć wiele biurokratycznych komplikacji i utrudnień.

Zapowiedź zwyczajki cen zboża.

W czwartek w ministerjum rolnictwa odbyła się konferencja prasowa, poświęcona sytuacji rolniczej w Polsce.

Minister rolnictwa p. Jerzy Gościcki, przedstawił zebrany stan rolnictwa oraz swoje plany wywozowe na najbliższą przyszłość.

Według dotychczasowych obliczeń wynosi tego roczna produkcja żyta 116 procent, jęczmienia 119 proc., i owsa 130 proc. zbiorów przedwojennych. Jedyne urodzaj pszenicy jest dużo niższy i wynosi 86 proc. zbiorów przedwojennych. Co do ziemniaków, to pierwotnie urodzaj obliczano na 117 proc. zbiorów przedwojennych, jednak ostatnio przy kopaniu stwierdzono, że obliczenie to jest nieco za wysokie, gdyż urodzaj tegoroczny kartofli stoi mniej więcej na poziomie produkcji przedwojennej.

Minister wypowiada się za wywozem zagranicę ziemniaków.

P. Gościcki w nader czarnych barwach przedstawił dzisiejsze położenie producenta rolnego który za wyprodukowane plody rolne zmuszony jest pobierać ceny niższe, niż w latach ubiegłych, bowiem „u

wydatnił się fakt ogromnej dysproporcji pomiędzy cenami zboża i innych produktów rolniczych, a cenami wytworów produkcji przemysłowej, dysproporcji polegającej na tem, że wytwory produkcji przemysłowej były stosunkowo drogie, podczas gdy plody rolnicze były niewspółmiernie tanie.

Zdaniem p. Gościckiego, „ceny produktów rolnych mają spaść poniżej poziomu opłacalności produkcji rolniczej“.

Wobec tego p. Gościcki uważa, że należy stworzyć taki stan rzeczy, który rolników zachęci do intensywnej produkcji.

Z tych słów ministra wnosić musimy, że w najbliższej przyszłości cena zboża skoczy znacznie do góry. W związku ze wzrostem cen na zboże, wzrośnie cena chleba, a z nią skoczą do góry znowu owe inne wytwory produkcji krajowej.

Dalej w przemówieniu swym przeszedł p. minister do omówienia wywozu nadmiaru produktów rolnych zagranicę. W dniu 3 b.m. złożył w tej sprawie do Komitetu ekonomicznego rady ministrów odpowiedni projekt, według którego miesięcznie wywozić się będzie z kraju 10 tysięcy wagonów zboża.

Maksymalna nasza zdolność wywozowa wynosi, według obliczeń p. ministra, ze względu na trudności techniczne na kolejach państwowych oraz na braki i niedomagania portu gdańskiego, — 10,000 wagonów miesięcznie. To znaczy, że będziemy wywozić tyle zboża, ile tylko podolamy wywieźć.

Z kolei p. Gościcki poruszył zapotrzebowanie rolnictwa na nawozy sztuczne, wreszcie zakończył przemówienie swe charakterystyką innych działów swego resortu.

I jeszcze jedno. Mówiąc o podniesieniu się w górze poziomu rolnictwa, podkreślał p. minister „fakt że odłogi, które w r. 1920 obejmowały olbrzymi obszar kraju, dzisiaj zmniejszyły się bardzo znacznie. Obecnie spotykamy odłogi te wyłącznie poza linją Buga i Niemna, a na wiosnę r.b. obszar ich wynosił zaledwie około 400,000 ha.“ „Walka z nimi posuwa się szybko naprzód, dzięki pomocy ze strony Państwa. W roku bieżącym prowadziliśmy pomoc naszą dalej, jakkolwiek w mniejszych niż dawniej rozmiarach.“

KRONIKA.

Miejscowa.

— Z TOW. WIOSLARSKIEGO.

W sobotę dnia 6 b.m. o godz. 2 m. 20 w nocy z dworca Kaliskiego nastąpi wyjazd do Poznania na regaty, które odbędą się w niedzielę dn. 7-go b. m.

Zbiórka na stacji Kalisz punktualnie o godzinie 2 w nocy. Wagon dla wiosłarek i wiosłarzy specjalnie zarezerwowany.

— OSTATNIA PRÓBA OGÓLNA KALISKIEJ STRAŻY OGNIOWEJ w tegorocznym sezonie odbędzie się w niedzielę, 7 b.m., o godz. 7-ej rano. Wzywa się członków czynnych do uregulowania (w dniu tym składek członkowskich

— ZABAWA. Korpus podoficerski 29 pułku Strz. Kan. urządza zabawę połączoną z przedstawieniem kółka amatorskiego pułku, w sali balowej Kasyna Oficerskiego (Koszary Pokadeckie) w dniu 6 października r.b. o godz. 20-ej. Program zabawy, oraz bufet obficie zaopatrzonej na miejscu.

Wejście od parku vis a vis Hydropatji. Wstęp na przedstawienie i zabawę za okazaniem zaproszenia.

— WIELKIE WOJSKOWE IGRZYSKA SPORTOWE.

W ostatniej chwili przypominamy, że w sobotę, dn. 6 października i w niedzielę, dn. 7-go października odbędą się w nowym parku wielkie interesujące Wojskowe Igrzyska Sportowe o mistrzostwo 25 dyw. Piech. w sobotę, dn. 6 b.m. początek o godz. 14-ej. W niedzielę, dn. 7 b.m. zawody rozpoczynają się 3 kil. biegiem okrytym o godz. 13 z Nowego Parku, Al. Józefa, ul. Kolejną, pl. św. Józefa, ul. Warszawską, ul. Wrocławską, ul. Wiejską, do Nowego

Parku (plac sportowy). Zawodnikom towarzyszyć będą kolarze. Uprasza się być posłusznym wskazówkom cyklistów, by biegowi temu nie przeszkadzać.

Nagrody przeznaczone dla zwycięzców w zawodach są wystawione w Redakcji „Gazety Kaliskiej“, gdzie pozostaną do niedzieli w południe.

— Z RADY MIEJSKIEJ.

Porządek dzienny posiedzenia Kaliskiej Rady Miejskiej, w dniu 8 października 1923 r. o godz. 7 wieczorem w sali posiedzeń Sądu Okręgowego,

1) Odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia.

2) Sprawa zaciągnięcia w P. K. O. pożyczki w wysokości półtora miljarða marek na kupno drugiego motoru Diesla i generatora do Elektrowni Miejskiej, oraz udzielenia Skarbowi Państwa Polskiego względnie bankom odpowiedniego zabezpieczenia na majątku miejskim.

UWAGA: Ze względu na ważność sprawy i wymagalności ustawowego quorum uprasza się pp. radnych o punktu a) i b) niezawodne przybycie.

Porządek dzienny powtórnego posiedzenia Kaliskiej Rady Miejskiej w dniu 8 października 1923 r. o godz. 7 i pół wieczorem w sali posiedzeń Sądu Okręgowego.

1) Odczytanie protokołu z poprzedniego posiedzenia.

2) Powtórne uchwalenie zaciągnięcia w P. K. O. pożyczki w sumie półtora miljarða marek na kupno drugiego motoru Diesla i generatora do Elektrowni Miejskiej, oraz udzielenia Skarbowi Państwa Polskiego względnie bankom odpowiedniego zabezpieczenia na majątku miejskim.

3) Sprawa pobierania zaliczek za gaz i prąd elektryczny na podstawie art. 29 Ustawy o tymczasowym urugulowaniu finansów komunalnych.

4) Sprawa likwidacji nocnej straży bezpieczeństwa.

5) Sprawa likwidacji szpitala żydowskiego.

6) Zmiana Statutu Miejskiej Szkoły Zawodowo-Dokształcającej w Kaliszu.

7) Komunikaty Magistratu.

8) Wolne wnioski.

Z całej Polski.

— PREZYDENT MILLERAND PRZYJEŻDZA DO WARSZAWY.

Ze źródeł czeskich dowiadujemy się, że prezydent Millerand po wyjeździe z Pragi odwiedzić ma Warszawę. Wizytę tę Cześć łączy ze sprawą stosunków polsko-czeskich, których u normowanie ma się, między innymi, prezydent Millerand zająć.

— RUCH NARODOWY WŚROD ŁUŻYCZAN. W germanizowanym od wieków przez Niemców słowiańskim plemieniu Łużyczan, osiadłych na pograniczu Prus i Saksonji, budzi się poczucie odrębności i wzmaga ruch narodowy. Łużyczan skupiających się około miasta Budziszyna jest blisko 200000, posiadają oni obecnie 9 pism w swym języku, swój bank, oraz szereg stowarzyszeń.

— ŻYDZI POLSCY W KANADZIE.

Wychodźstwo ludności żydowskiej z Polski do Kanady wzmaga się stale: w roku zeszłym wyemigrowało 3,175 osób. Ludność żydowska masowo przyjmuje obywatelstwo krajowe. Cały przemysł krawiecki i drobny handel znajduje się w rękach żydowskich.

OGŁOSZENIE

W myśl przepisów wykonawczych uchwalonych przez Magistrat miasta Kalisza w dn. 9-go czerwca 1922 r. do statutu o miejskim podatku od węgla podaje się niniejszem do wiadomości uchwalone przeciętne ceny węgla służące za podstawę opodatkowania za miesiąc październik 1923 r.

WĘGIEL KRAJOWY.

Węgiel gruby i kostka I a 1110000 mk. za tonne kostka II a 1,070,000 mk., orzech I a 1,020,000 mk., orzech II a 950,000 mk., orzech III a 715 tys. mk., grysik a 700,000 mk., miał z grysikiem 420,000 mk., miał a 340,000 mk., pospółka a 520,000 mk., niesortowany 780,000 mk. za tonne

WĘGIEL GORNOSŁĄSKI.

Węgiel gruby, kostka I, kostka II i orzech I a 1,300,000 mk. za tonne, orzech II a 1150000 mk., orzech III a 1,100,000 mk., niesortowany a 1,100,000 mk., pospółka a 1,000,000 mk., grysik 900,000 mk., miał z grysikiem a 900,000 mk., miał 500,000 mk. za tonne.

Tonna miału mieszanego z koksem 200,000 marek.

Ceny powyższe odpowiadają najniższym przeciętnym cenom węgla z dn. 1-go października 1923 r. i obowiązuje od dnia 8-go października r. b.

Kalisz, dnia 4 października 1923 r.

1979

MAGISTRAT.

Czy chcecie
od waszego

REUMATYZMU

gruntownie być uwolnieni?
Tysiące już wyleczonych!

Bóle w członkach i stawach, spuchnięte członki, okaleczające ręce i nogi, klócie bóle w rozmaitych częściach ciała, nawet cierpienie oczu są następstwami cierpień reumatycznych i gichtycznych.

Proponuje Wam do wyleczenia środek naturalny! Żadne lekarstwo uniwersalne lecz środek leczniczy jaki łaskawa matka przyroda ofiaruje chorej ludzkości. : Każdemu próba bezpłatna! Proszę mi napisać natychmiast, a wysłę Wam całkiem bezpłatnie mój środek i

moją rozprawę. — Zostaniecie się moimi wdzięcznymi zwolennikami, **August Märzke, Berlin, Wilmsdorf, Bruchsalerstr. 5 Abt. 658. 1981**

NOŚCIE TYLKO

obcasy i podeszwy kauczukowe PALMA!

Doskonała elastyczność i trwałość sprawiają cichy i przyjemny chód oraz oszczędność bucików.

Palma-Kauczuk Spółka z ogr. odp.
Kraków, Grodzka 60, telefon 4212.

Sprzedaż hurtowa.

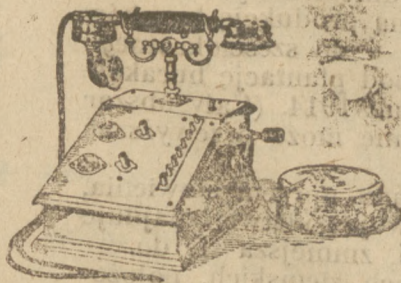
1983.

Palma

Poznańskie Towarzystwo Telefonów

z o. p. Telefon 3935 Poznań, ul. Jasna № 9. zał. w roku 1908

FABRYKA TELEFONÓW
Kompletne urządzenia telefoniczne dla banków, przedsiębiorstw handlowych i rolniczych. Wielki wybór centralnych aparatów: TELEFONICZNYCH: dzwonek, oraz wszelkich części stale na składzie.

Oddaje zakłady telefonów w dzierżawę

1940

Zawodowa WYŻSZA SZKOŁA Kroju i Szycia

nagrodzona złotym medalem w Paryżu lauretki Paryskiej Akademii

E. MIECHOWSKIEJ

KALISZ, ul. GÓRNOŚLĄSKA № 50.

System kroju Angielsko-Francuski; — nauka trwa od 6 — 8 tygodni, uczennice po ukończeniu otrzymują dyplomy.

FILJE szkoły GRUDZIĄDZ — TORUŃ.

1813

Najnowszy przewodnik
dla
CHORYCH!!

Napisałem książkę, która ma na celu milionom osób cierpiących, wskazać jedyną możliwą drogę do uzdrowienia.

Ten przewodnik nie kosztuje ani grosza i jest wysłany bezpłatnie każdemu, kto się czuje chorym, cierpiącym, słabym lub przygnębionym.

Moja książka będąca owocem 59 letnich rozmyślań i studjów, zawiera całościowość cennych praktycznych doświadczeń, oraz wiele dowodów wybitnych ludzi nauki.

KTO PRAGNIE SIĘ RATOWAĆ, ten niech się stosuje do moich wskazówek, które pomogły już wiele tysiącom osób, bez względu na to czy choroba powstała wskutek troski, zmartwienia, przemęczenia, czy też dane cierpienie jest wynikiem LEKKOMYŚLNOŚCI I NIEUMIARKOWANIA — wszystkim przygnębionym, niezdolnym do pracy, i z osłabioną wolą ludziom wskazuje naukową i NATURALNĄ DROGĘ do pozbycia się cierpień nerkowych, bezsenności, niechęci do pracy, osłabienia fizycznego i psychicznego, bólów stawów, bólów głowy, zaburzeń w trawieniu, oraz wielu innych dolegliwości.

Należy niezwłocznie jeszcze dzisiaj napisać kartę i zażądać przesłania gratis i franco

mojego przewodnika.

Upraszamy zaadresować kartę: 1982

A. PASTERNAK, BERLIN, N. O.,

Michaelkirchplatz 13, Oddział 93.

SZAFKA DĘBOWA

lustrzana na sprzedaż zaraz. Wiadomość w redakcji 1967

Kawaler lat 48

posiadający 2 domy, ogród owocowy morgowy i całe zagospodarowanie domu, poszukuje pannę, lub wdowę bezdzietną, milej powieszchowności i solidną.

Zgłoszenia proszę przysyłać: Ruda Pabjaniaka, Łódzka 8. Le-Tarski. 1969.

Zginał paszport

wydany przez Urząd gm. Żydów na imię Szczepana Kąkola. 1960

Zginał dowód osobisty

wydany przez Urząd gminy Zbiersk na imię Walentego Bialeckiego ur. w roku 1898, oraz książka wojskowa wydana przez PKU. Kalisz na akieź imię. 1970.

Matężństwo.

Inteligentny, solidny kawaler, brunet, w średnim wieku, posiadający własny przemysłowy interes w większym mieście Kongresówki, poszukuje milej towarzyski życia, brunetki lub szatynki, do lat 30. Muzykalność pożądana, lecz nie konieczna. Pośrednic: wo osób starszych mile widziane. Dyskrecja — rzecz honoru, anonimowy bez odpowiedzi. Poważne zgłoszenia wraz z fotografiami, które będą zwrócone, uprasza się nadsyłać pod „Szczęście” do Administracji „Gazety Kaliskiej”. 1978

Potrzebna inteligentna

Freblanka

do 3-letniej dziewczynki. Wiad. Rubinstein Wiejska 23. 1973

NAPRAWY

Motorów Elektrycznych Dynamo Maszyn

wykonują 89

K. Gaertig i Sp. T. z o. p. Poznań.

Oddział pracowni elektromechanicznych.

Ul. Półwiejska 35. Telefon 3584.

Skład resztek manufaktury

stale zaopatrzony w ostatnie NOWOŚCI.

CUKRY WARSZAWSKIE

w dużym wyborze z pierwszorzędnymi firm.

MARJA VOISÉ

KALISZ, ul. Łazienna № 13.

1950

Choroby piersiowe

leczy 1777

Balsam Thiecolan Age

Używa się za poradą lekarza. Sprzedają apteki i składy apteczne. Apteka A. Gąseckiego w Warszawie.

Do odstąpienia 1946
jeden lub dwa

POKOJE

frontowe w śródmieściu z oddzielnym wejściem bez umeblovania. Wiadomość w redakcji.

Potrzebna wykwalifikowana

BIURALISTKA

Znające korespondencję polską i niemiecką mają pierwszeństwo. Zgłoszenia tylko pisemne z podaniem referencji do Tow. Akc. Kaliskiej Manufaktury, Pluszu i Aksamitu, Szopena 27. 1963

Poważnego, ustosunkowanego

PRZEDSTAWICIELA

na wyłączną sprzedaż swoich wyrobów na Kalisz i okolice poszukuje znana krajowa fabryka cukrów, czekolady, biszkoptów i wafli **Władysława Webera** w Częstochowie, ul. Kościuszki 19.

Zgłoszenia pod powyższym adresem. 1977

PRACOWNIA

damskich kapeluszy

Polina Cepelli ul. 3-go Maja dom szkolny (pierwszy od Nowego Rynku). 1848

Pojedynczy mężczyzna poszukuje

POKOJU

z meblami lub bez. Oferty proszę zgłaszać do Interpolu Al. Józefiny Nr. 7. 1873

Holenderka

TANIE i EFEKTOWNE POKRYCIE DACHOWE

(15 sztuk na jeden metr kwadratowy).

poleca D. H. St. Matłowski i S-ka, Sp. Akc. 1985 Warszawa, ul. Moniuszki № 2, tel. 6-68 i 245-90.